

Tíðargreinin verður skrivað av skiftandi fólki, sum ikki dagliga eru knýtt at blaðnum. Evnini eru ymisk, men viðgera øll okkurt evni, sum er viðkomandi fyri tíðina júst nú.

Carla Sands
Amerikans ambassadør
i kongeriget Danmark

Keyypa tit Huawei góðtaka tit kommunistatreytir

Sannleikin er, at kinesiski tøkniútflutningurin kann hava vandamiklar avleiðingar fyri keypararnar. Tá lond bjóða út viðkvæma undirstøðukervið til Huawei, ZTE og onnur kinesisk feløg, góðtaka tey at arbeiða undir kinesiskum kommunistatreytum, skrivur amerikanski ambassadørurin í Keypmannahavn Carla Sands í eini staðiligari áheitan á føroyingar um sleppa ætlanunum at útbyggja 5G netið við kinesiskari Huawei-tøkni

Iden klassiske engelske roman 1984 viser forfatteren George Orwell os en fremtid, hvor en totalitær regering bruger teknologien til at udøve masseovervågning og kontrol med borgernes tanker og handlinger for dermed at sikre sig, at de adlyder og er fuldstændig loyale. Orwell skrev bogen for at advare om, hvordan teknologi i de forkerte hænder kan blive et redskab til undertrykkelse.

Ja, bogen var ment som en advarsel, ikke en manual! Uheldigvis er Orwells fiktive univers blevet til virkelighed for borgerne i Folkerepublikken Kina. Tidligere på ugen rapporterede nyhedsbureauet Associated Press (AP) om de hemmeligstemplede planer for et overvågningssystem, som den kinesiske regering bruger til at forfølge Uighur muslimer i Xinjiang provinsen. APs rapport beskriver systemet som et kvælende net af ansigtsgenkendelse, dataindsamling og kunstig intelligens. Overvågningskameraer indsamler, og computere analyserer enorme mængder af data hver dag for at identificere de Uighurer, der opfører sig "mistænkeligt" – eller således som det kinesiske kommunistparti definerer som mistænkeligt. Det kinesiske efterretningsvæsen bruger disse data til at tilbageholde, afhøre og fængsle landets egne borgere i såkaldte genopdragelseslejre. Frygtelige interneringslejre hvor Kina har fængslet mere end to millioner Uighur muslimer for "forbrydelser" såsom at bede til Gud, faste eller gå i moske.

For at forstå hvorfor Folkerepublikken Kina opfører sig på den måde, er det værd at kigge på en udtalelse fra samme AP rapport, hvori den lokale afdeling af Xinjiang provinsens justitsministerium forklarer, at formålet med lejrene er, "vaske hjerner, rense hjerner, støtte det rette og fjerne det forkerte."

Den slags fraser tilhører Orwells univers, men de har ingen steder hjemme i frihedselskende samfund i Vesten som Færøerne.

Uighur folkets lidelser er det mest ekstreme eksempel på den kinesiske overvågningsstat, men Folkerepublikken Kina har anvendt forskellige aspekter af teknologien i mindst tolv andre kinesiske byer. Under et "socialt kreditsystem" bruger det kinesiske kommunistparti ansigtsgenkendelsesteknologi and storstilet indsamling af data for at overvåge og "vurdere" borgernes opførsel i hverdagen. Kommunistpartiet planlægger at udrulle dette program til hele Kina. Når det først er implementeret vil systemet kunne styre belønning og afstraffelse af borgerne baseret på, hvordan de opfører sig økonomisk og personligt, også når de kommunikerer med andre. Eksempler på afstraffelse kan være forbud mod at rejse og bo på hotel, at blive udelukket fra bestemte stillinger eller fra at gå på privatskole, at få en langsom internetforbindelse, at få nej til et kreditforeningslån eller at blive registreret på en officiel sort liste.

Hvorfor bekymre sig over det? For det første er Færøerne afhængige af kinesisk teknologi gennem Huawei til deres 4G-netværk. Det er det samme firma, der står bag teknologien, som Kina bruger i Xinjiang-provinsen til at undertrykke Uighur-muslimer, og som bliver brugt af andre autoritære regimer i Iran, Venezuela og Nordkorea.

Sandheden er, at kinesisk teknologi-eksport kan have farlige konsekvenser

for dets købere. Når lande udbyder deres kritiske infrastruktur til Huawei, ZTE og andre kinesiske firmaer, går de med til at arbejde under kinesiske kommunist-regler. Frafald, så som at støtte menneskerettigheds-demonstrationer i Hong Kong eller redaktører, der afslører korruption og bestikkelse i Folkerepublikken Kina, er så strafbart med trusler, repressalier og økonomiske sanktioner. Hvis du udøver din ret til ytringsfrihed, vil din kinesiske server så virke, eller vil den kinesiske regering kunne bruge deres rettigheder under deres love til at lukke ned for den service? Man kan bare se hvordan den kinesiske regering har truet og mobbet jeres naboer i Norge og Sverige, da de anerkendte kinesiske kunstnere, hvis budskab om at fremme frihed og menneskerettigheder ikke stemte overens med, hvad Kinas kommunistpart ville have dem til at sige.

Forsikring fra kinesiske firmaer om privatliv og ytringsfrihed har ingen værdi, når intet firma i virkeligheden er privatejet under kinesisk lov. Artikel 7 i Folkerepublikken Kinas nationale efterretningslov angiver delvist: *Enhver organisation eller borger skal støtte, assistere og samarbejde med statsligt efterretningsarbejde i følge loven, og holde det nationale efterretningsarbejdes hemmeligheder, som er tilgængelige for offentligheden.*

Med andre ord, kan ingen kinesiske

borgere eller firmaer nægte en ordre om at udspionere på vegne af den kinesiske regering samt afsløre, at denne aktivitet er igangværende. Det er heller ikke muligt at nægte en ordre om at slukke for et system. I så indgribende et miljø er det umuligt for et kinesisk firma at operere uafhængigt af det kinesiske sikkerhedsapparat.

Færøerne bruger Huawei-teknologi til deres 4G-infrastruktur, men I er stadig ikke nået frem til en afgørelse angående 5G. Denne teknologi er et kvantespring og vil utvivlsomt have en transformerende effekt på vores samfund. Købere af kinesisk teknologi bør dog være opmærksomme på den reelle risiko, der er en del af pakken, og de bør ikke ignorere, hvordan Folkerepublikken Kina bruger lignende teknologi til at nægte deres egne borgere deres frihed.

Jeg opfordrer Færøernes teleoperatører til at overveje amerikanske eller europæiske firmaer til deres 5G netværk og til at beholde kontrollen med den infrastruktur, der kommer til at drive vores økonomi og vores fremtid i stedet for at overdrage den til firmaer, der ikke følger vores fælles regler og normer. Ultimativt er det det færøske folk, og ikke den kinesiske regering, der bør bestemme, hvordan denne livs-ændrende teknologi kommer til at påvirke jeres værdier og samfund.